

Medine döneminde inmiştir. 31 âyettir. Sûre, adını birinci âyetteki “insan” kelimesinden almıştır. Aynı âyette geçen “ed-Dehr” kelimesinden dolayı Dehr sûresi diye de anılır. Dehr, zaman demektir. Sûrede başlıca, ahiret hayatıyla ilgili meseleler ve özellikle takva sahiplerinin cennette kavuşacakları çeşitli nimetler konu edilmektedir.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. İnsan (henüz) anılır bir şey değilken (yaratılmamışken) üzerinden uzunca bir zaman geçti.¹
2. Şüphesiz biz insanı, karışım hâlindeki az bir sudan (meniden) yarattık ve onu imtihan edeceğiz. Bu sebeple onu iştirir ve görür kıldık.
3. Şüphesiz biz onu (ömür boyu yürüyeceği) yola koyduk. O bu yolu ya şükrederek ya da nankörlük ederek kat eder.
4. Şüphesiz biz, kâfirler için zincirler, demir halkalar ve alevli bir ateş hazırladık.
5. İyiler ise, katkısı kâfur olan içecekler dolu bir kadehten içerler.
6. Bir pınar ki Allah’ın kulları ondan içer, onu (istedikleri şekilde) fişkırtıp akıtırlar.
7. O kullar adaklarını yerine getirirler. Kötülüğü her yanı kuşatmış bir günden korkarlar.

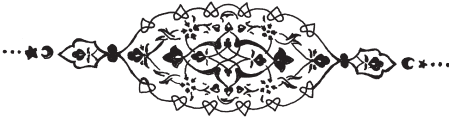
1. İnsan cinsi evrenin yaratılışından çok sonra yaratılmıştır. Evrenin yaratılışından insanın var edişine kadar uzun bir süre geçmiştir. Bu zaman diliminde insan cinsi henüz yoktur, adı sanı geçmemekte ve anılmamaktadır. Âyet-i kerimede, kuvvetle muhtemel ki bu gerçeğe işaret edilmektedir.

8. Onlar, seve seve yiyeceği yoksula, yetime ve esire yedirirler.
9. (Yedirdikleri kimselere şöyle derler:) “Biz size sırf Allah rızası için yediriyoruz. Sizden bir karşılık ve bir teşekkür beklemiyoruz.”
10. “Çünkü biz, asık suratlı, çetin bir günden (o günün azabından dolayı) Rabbimizden korkarız.”
11. Allah da onları o günün kötülüğünden korur ve yüzlerine bir aydınlık ve içlerine bir sevinç verir.
12. Sabretmelerine karşılık da onları cennet ve ipek(ten giysiler) ile mükâfatlandırır.
13. Orada koltuklar üzerine kurulmuş olarak bulunurlar. Orada ne güneş (yakıcı sıcak) görürler, ne de dondurucu soğuk.
14. Üzerlerine cennetin gölgeleri sarkmış, cennetin meyveleri (kolayca alınacak şekilde) yakınlaştırılarak hazırlanmıştır.
15. Etraflarında gümüş kaplar, şeffaf kadehler dolaştırılır.
16. Gümüşten billur kaplar ki, onları (ihtiyaca göre) ölçüp düzenlemişlerdir.²
17. Orada kendilerine, katkısı zencefil olan içeceklerle dolu bir kâseden içilir.
18. Orada bir pınar ki ona “selsebil” adı verilir.
19. Çevrelerinde, gördüğünde saçılmış inciler sanacağıın, hep aynı gençlik ve güzellikte kalacak hizmetçiler dolaşır.
20. Orada, görünce (sonsuz) nimetler ve büyük bir mülk (hükümlerlik) görürsün.
21. Üstlerinde ince ve kalın ipekten yeşil elbiseler vardır. Gümüş bileziklerle süsleneceklerdir. Rableri onlara tertemiz

2. Cennet hayatı ile oradaki sonsuz nimetlerin, dünya şartları ve insan zihninin ölçüleri içinde tam olarak anlatılması mümkün değildir. Kur'an, cennet hayatı ortamını insan zihnine yaklaştırmak için dünya hayatındaki varlıkları kullanır. İbn Abbas, “Cennetteki nimetlerle dünyadakiler arasında isimlerinden başka bir benzerlik yoktur” diyerek bunu ifade etmek istemiştir.

bir içecek içirecektir.

22. Onlara şöyle denecektir: “Şüphesiz bu sizin için bir mükâfattır. Çalışma ve çabanız makbul görülmüştür.”
23. Şüphe yok ki, Kur’an’ı sana elbette biz indirdik biz.
24. O hâlde, Rabbinin hükmüne sabret. Onlardan hiçbir günahkâra ve hiçbir nanköre itaat etme.
25. Sabah akşam Rabbinin adını an.
26. Gecenin bir kısmında O’na secde et; geceleyin de O’nu uzun uzadıya tespih et.
27. Şunlar (inanmayanlar) dünyayı tercih ediyorlar ve çetin bir günü arkalarına atıyorlar.
28. Onları biz yarattık ve eklemelerini (birbirine) biz bağladık. Dilediğimizde (onları yok eder) yerlerine benzerlerini getiririz.
29. İşte bu bir öğüttür. Dileyen, Rabbine ulaştırın bir yol tutar.
30. Allah’ın (size hür irade vermeyi) dilemesi olmadıkça siz dileyemezsiniz.³ Şüphesiz Allah hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.
31. O, dilediği kimseyi rahmetine sokar. Zalimlere ise elem dolu bir azap hazırlamıştır.

3. Allah insana hür irade vermeseydi insan bir şey dileyemez, irade sahibi olamazdı. Ancak Allah insanın hür irade sahibi olmasını dilemiştir ve insan dileyebilme niteliğine sahiptir.